

Wysłano dnia 2014-02-28

Opole, 2014.02.28

ŻNG.8361.345.2013

POLECONA ZA
POTWIERDZENIEM
ODBIORU

PRIORYTET

DECYZJA Nr 21 / 2014

Działając na podstawie:

- art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b i ust. 3 pkt 1 lit. c ustawy dnia 25 czerwca 2009r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2009r. Nr 116, poz. 975),
- art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267),

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego,

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej

wymierza:

Marzenie i Zbigniewowi Kobzan, KOBOSZ s.c., ul. Ozimska 36/9, 45 – 058 Opole, NIP 754-279-09-24; karę pieniężną **w wysokości 500,00 złotych** (słownie: pięćset złotych 00/100) z tytułu wprowadzenia do obrotu handlowego dwóch partii środków spożywczych, tj.:

- „Błonnik jęczmienny”, suplement diety, a' 150 g, oznaczony: należy spożyć do: 31 marzec 2014,
- „Błonnik owsiany”, suplement diety, a' 150 g, oznaczony: należy spożyć do: 31 marzec 2014,

wyprodukowanych przez Agrol dla BIOFIT POLSKA Sp. z o.o., ul. Wesola 10, 05 – 092 Łomianki, nieodpowiadających wymaganiom określonym w:

- art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przepisów:

- art. 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE. L z 2004 r., Nr 165 s.1 ze zm.),
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych (tekst jednolity z 2005 r. Dz. U. Nr 187, poz. 1577, ze zm.), (zwanej dalej „*ustawą o jakości*”),
- art. 3 ust. 1 pkt 1., 2. i 6. ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. z 2014r., poz. 148), (zwana dalej „*ustawą o Inspekcji Handlowej*”).

W toku kontroli dokonano oceny oznakowania m. in. 2 partii produktów oferowanych do sprzedaży, a mianowicie:

- „Błonnik jęczmienny”, suplement diety a' 150 g, oznaczony: należy spożyć do: 31 marzec 2014, w ilości: 1 szt., w cenie 10,75 zł/szt., wartości 10,75 zł,
 - „Błonnik owsiany”, suplement diety, a' 150 g, oznaczony: należy spożyć do: 31 marzec 2014, w ilości 2 szt., w cenie 12,50 zł/szt., wartości 25,00 zł,
- wyprodukowane przez Agrol dla BIOFIT POLSKA Sp. z o.o., ul. Wesoła 10, 05 – 092 Łomianki, (zwane dalej „*błonnikami*”).

W wyniku kontroli zakwestionowano przedmiotowe partie *błonników* z uwagi na naruszenie wymogów:

- art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L z 2007 Nr 189, str.1 ze zm.), (zwanego dalej „*rozporządzeniem nr 834/2007*”), z uwagi na sugerowanie, iż produkt lub jego składniki pochodzą z rolnictwa ekologicznego;
- art. 6 ust. 2 *ustawy o jakości*, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity z 2010r. Dz. U. Nr 136, poz. 914 ze zm.), (zwanej dalej „*ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia*”) z uwagi na fakt, iż w oznakowaniu wyrobów zamieszczono zapis „wyprodukowano w technologii zgodnej z HACCP”, sugerujący, iż środek spożywczy posiada szczególne właściwości podczas gdy wszystkie podobne środki spożywcze posiadają takie właściwości;
- art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 z dnia 20 grudnia 2006r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz. Urz. UE L z 2006 Nr 404, str. 9 ze zm., sprostowanie Dz. Urz. UE L z 18.01.2007r. Nr 12, str. 3) (zwanego dalej: *rozporządzenia 1924/2006*), z uwagi na fakt, iż na opakowaniu produktu nie podano wartości odżywczej, podczas gdy zamieszczono oświadczenie zdrowotne i żywieniowe.

Ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 14.10.2013r., który zostały bez uwag podpisany przez współnika *spółki*.

Działając na podstawie art. 34 *ustawy o Inspekcji Handlowej*, Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej (zwany dalej „*OWIiH*”), pismem z dnia 31.10.2013r. poinformował o stwierdzonych nieprawidłowościach producenta *błonników* - BIOFIT POLSKA Sp. z o.o., ul. Wesoła 10, 05 – 092 Łomianki.

W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne, w piśmie z dnia 03.01.2014r. (data wpływu pisma), producent poinformował, iż firma w zakresie swojej działalności prowadzi sprzedaż produktów konwencjonalnych i ekologicznych. Kwestionowany błonnik owsiany i jęczmienny to produkty z oferty wyrobów konwencjonalnych. Firma istnieje na rynku od 2006r., natomiast od 2010r. posiada certyfikat na produkty „bio”. Perspektywicznie działalność firmy będzie koncentrować się na sprzedaży produktów z certyfikatem.

Ponadto w opinii producenta na opakowaniach *blonników*, poza nazwą firmy „Biofit”, nie ma oznaczeń wskazujących, że jest to produkt ekologiczny. Logo firmy nie sugeruje konsumentowi, że jest to produkt „eko”, stanowi natomiast oryginalny znak, od wielu lat rozpoznawalny dla klientów. Umieszczana na produktach nazwa „Biofit” jest konsekwencją działalności firmy związanej głównie ze sprzedażą produktów ekologicznych.

W przypadku sprzedaży *blonników* konwencjonalnych producent zobowiązał się do zmiany opakowań.

Pismem z dnia 31.01.2014r. OWIiH, zawiadomił wspólników *spółki* o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy dnia 25 czerwca 2009r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2009r. Nr 116, poz. 975), (zwanej dalej *ustawą o rolnictwie ekologicznym*), kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu 2 partii *blonników*, które zostały oznakowane jako produkty rolnictwa ekologicznego, z naruszeniem art. 23 *rozporządzenia nr 834/2007*.

Jednocześnie poinformowano wspólników *spółki* o przysługującym im prawie, zgodnie z art. 10 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267) (zwanym dalej: *kpa*), do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie materiałów i dowodów. Przedmiotowe pismo zostało odebrane dnia 03.02.2014r.

W odpowiedzi na zawiadomienie *spółka* poinformowała o osiągniętych obrotach w 2012r. Ponadto nadmieniono, iż w roku 2012 nie został zakupiony do handlu żaden z zakwestionowanych produktów. Natomiast w roku 2013 zostały zakupione 3 sztuki zakwestionowanego towaru, które nie zostały sprzedane. Towar został wycofany z oferty handlowej.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Ustawa o rolnictwie ekologicznym w art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b stanowi, że osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która wprowadza do obrotu produkt, który został oznakowany jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem art. 23 - 26 *rozporządzenia nr 834/2007* podlega karze pieniężnej w wysokości **do 200% korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mógłby uzyskać za wprowadzone do obrotu produkty**, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustawa o rolnictwie ekologicznym nie definiuje pojęcia „wprowadzania do obrotu”. Art. 2 pkt 8 tejże ustawy odsyła do art. 3 pkt 8 *rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. Urz. UE L z 01.02.2002 Nr 31, s. 1 ze zm.), (zwanego dalej „*rozporządzeniem nr 178/2002*”), zgodnie z którym „wprowadzanie na rynek” oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży lub innej formy dystrybucji, bezpłatnego lub nie, oraz prze-

Mając na uwadze informację ze strony spółki, iż żadna spośród zakupionych 3 sztuk błonników nie została sprzedana, należy odnieść się do wyżej cytowanej definicji „wprowadzania na rynek”. Definicja ta jest niezwykle szeroka i obejmuje m. in. wszelkie posiadanie w celu sprzedaży. W konsekwencji należy uznać, że samo posiadanie w celu przeniesienia produktu do odbiorcy końcowego jest wprowadzeniem do obrotu.

Także wyżej przytoczony zapis art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym, określając „granice” kar pieniężnych, stanowi o korzyści majątkowej uzyskanej lub którą można by uzyskać za wprowadzone do obrotu produkty”.

W związku z powyższym argument, iż zakwestionowane produkty nie zostały sprzedane konsumentowi finalnemu nie ma wpływu na sam fakt wymierzenia kary.

Obowiązujące w zakresie obrotu produktami żywnościowymi, unijne regulacje prawne, w szczególności rozporządzenie nr 178/2002, tworzą podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia oraz interesów konsumentów. Art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi, że prawo żywnościowe ma na celu ochronę interesów konsumentów i powinno stanowić podstawę dokonywania przez konsumentów świadomego wyboru związanego ze spożywaną przez nich żywnością. Ma na celu zapobieganie:

- a) oszukiwaniu lub podstępny praktykom;
- b) fałszowaniu żywności, oraz
- c) wszelkim innym praktykom mogącym wprowadzać konsumenta w błąd.

Nadto przepis art. 16 ww. rozporządzenia, odnosząc się do etykietowania, reklamy i prezentacji żywności stanowi, że **informacje na temat żywności udostępnione w jakikolwiek sposób nie mogą wprowadzać konsumenta w błąd.**

W toku kontroli zakwestionowano oznakowanie produktów z uwagi na elementy sugerujące ekologiczne metody produkcji. Zastrzeżenia wzbudziło umieszczenie w oznakowaniu błonników wyrazu „BIOFIT” wraz ze znakiem graficznym obrazującym zielony liść, będącym logo producenta. Logo zostało użyte w głównym polu widzenia, czcionką znacznie wyróżniającą się na tle innych informacji.

Punkt 23 preambuły do rozporządzenia nr 834/2007 stanowi, iż „w celu ochrony konsumentów i uczciwej konkurencji terminy używane do oznaczania produktów rolnictwa ekologicznego powinny podlegać ochronie, tak aby nie mogły być używane do oznaczania produktów nieekologicznych w obrębie Wspólnoty i niezależnie od języka. Ochronie powinny podlegać także zwyczajowe pochodne tych określeń i ich wersje skrócone, bez względu na to, czy są one używane osobno, czy łącznie”.

Stosowanie terminów związanych z produkcją ekologiczną reguluje art. 23 (w tytule IV „ZNAKOWANIE”) rozporządzenia nr 834/2007.

Przepis art. 23 ust. 1 rozporządzenia nr 834/2007 stanowi, iż produkt opatrzony jest terminem odnoszącym się do ekologicznej metody produkcji, jeżeli przy znakowaniu, w materiałach reklamowych lub dokumentach handlowych taki produkt, jego składniki lub materiały paszowe opisywane są za pomocą terminów sugerujących nabywcy, że produkt ten, jego składniki lub materiały paszowe zostały uzyskane zgodnie z przepisami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Przede wszystkim terminy wymienione w załączniku, ich pochodne lub wersje skrócone, „bio”, „eko”, używane samodzielnie lub łącznie, mogą być stosowane w oznakowaniu i reklamie produktu, tylko i wyłącznie jeśli spełnia on wymogi określone w rozporządzeniu nr 834/2007. Przy znakowaniu i w reklamie żywych lub nieprzetworzonych produktów rolnych można stosować terminy odnoszące się do ekologicznej metody produkcji wyłącznie wtedy, gdy wszystkie składniki tego produktu również zostały wyprodukowane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu nr 834/2007.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 *rozporządzenia nr 834/2007* terminy o których mowa w ust. 1 nie są stosowane na terenie Wspólnoty i w żadnym z języków Wspólnoty w znakowaniu, reklamie i dokumentach handlowych produktu, który nie spełnia wymogów wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, chyba że nie są używane w odniesieniu do produktów rolnych w żywności lub

terminów i ich wersji skróconych odnoszących się do ekologicznych metod produkcji.

Niezależnie od powyższego w toku kontroli ustalono, iż przedmiotowe *blonniki* nie spełniały wymogów jakości handlowej w zakresie oznakowania, z uwagi na:

- sugerowanie, iż wyroby posiadają szczególne właściwości podczas gdy wszystkie podobne środki spożywcze posiadają takie właściwości, poprzez zamieszczenie na etykiecie informacji „wyprodukowano w technologii zgodnej z HACCP”. Obowiązek opracowania, wykonania i utrzymania stałej procedury lub procedur na podstawie zasad HACCP nakłada na przedsiębiorstwa sektora spożywczego art. 5 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 853/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L z 2004r., Nr 139, str. 1 ze zm.);
- brak informacji o wartości odżywczej, podczas gdy w oznakowaniu zamieszczono oświadczenie zdrowotne i żywieniowe, co jest niezgodne z art. 7 rozporządzenia nr 1924/2006.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 *rozporządzenia 178/2002* państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, przy czym kary, te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

OWIH, w myśl art. 26 ust. 1 *ustawy o rolnictwie ekologicznym*, ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia oraz dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno - spożywczych i wielkość jego obrotów.

Stopień szkodliwości czynu, polegający na wprowadzeniu do obrotu *blonników* oznakowanych w sposób mogący wprowadzać konsumentów w błąd w zakresie metody produkcji, należy ocenić jako wysoki.

Należy zauważyć, iż rzetelne oznakowanie produktów stanowi podstawę świadomego wyboru konsumentów. Wprawdzie *blonnik* jest środkiem spożywczym kupowanym sporadycznie, jednak trzeba zaznaczyć, iż postrzegany jest jako produkt o właściwościach „prozdrowotnych”. Ponadto nie bez znaczenia jest również fakt, iż oferowany był do sprzedaży w sklepie specjalistycznym, potocznie określanym sklepem ze zdrową żywnością, w którym, zgodnie z oświadczeniem współlnika *spółki*, ok. 50% asortymentu stanowią produkty rolnictwa ekologicznego.

Praktyka polegająca na zamieszczeniu na opakowaniu informacji nieadekwatnych do właściwości produktu, tj. sugerowanie, iż produkt pochodzi z rolnictwa ekologicznego sprawia, że konsumenci są dezinformowani, a w konsekwencji mogą nabyć inny produkt niż poszukiwany. Należy również zaznaczyć, że oznakowanie na opakowaniu stanowi jedyne źródło informacji o nabywanym produkcie. Zamieszczenie na nim danych i informacji niezgodnych z prawdą, bądź w sposób nie pozwalający na pełną identyfikację, stanowi nieuczciwą praktykę względem konsumentów, będących słabszym ogniwem na rynku.

Zgodnie z *rozporządzeniem WSA w Warszawie* (sygn. akt I/CSA/lna/276/07), przepisy *ustawy o rolnictwie ekologicznym* i *rozporządzenia nr 834/2007* formułując zakaz oznakowywania produktów na ich opakowaniach niezgodnie z wymaganiami rozporządzenia określają powody natury formalnej tego zakazu mając na uwadze dobro konsumenta (nabywcy) tych produktów. W świetle przepisów ustawy i rozporządzenia nabywca jest chroniony przed wprowadzeniem w błąd co do pochodzenia produktu jako ekologicznego na wszystkich etapach wprowadzania go na rynek.

W opinii organu w niniejszym przypadku nabywca mógł zostać wprowadzony w błąd.

Stopień zawinienia OWIH ocenia jako średni, tj. będący wynikiem lekkomyślności i niedbalstwa ze strony *spółki*. Należy podkreślić, iż nieprawidłowości w zakresie *oznakowania* mogły zostać wykryte w trakcie zwykłych czynności przy odbiorze towaru, jak oględziny, czy rutynowa weryfikacja oznakowania. Ponadto *spółka* jako przedsiębiorca, prowadzący specjalistyczny sklep, winien wykazać się odpowiednią wiedzą i dbałością o wprowadzane do obrotu handlowego produkty. Nadto ma obowiązek stosowania odpowiednich praktyk i procedur zapobiegających kierowaniu do sprzedaży detalicznej wyrobów oznakowanych w sposób

niezgodny z obowiązującymi w tym zakresie normami prawnymi.

Zakres naruszenia OWIiH ocenia jako średni, bowiem wprowadzenie do obrotu środków spożywczych z zamieszczonym na opakowaniach terminem odnoszącym się do ekologicznej metody produkcji stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanego towaru z wymogami prawa żywnościowego. Zastosowane oznakowanie wprowadzało konsumenta w błąd i naruszało przepisy mające na celu jego ochronę.

OWIiH ustalając wysokość kary uwzględnił także **dotychczasową działalność przedsiębiorcy**. Z dokumentacji zgromadzonej przez organ wynika, iż *spółka* (która na rynku funkcjonuje wiele lat) po raz pierwszy naruszyła przepisy z zakresu *ustawy o rolnictwie ekologicznym*.

Ostatnia z uwzględnionych przez OWIiH przesłanek to **wielkość obrotów**, zgodnie z którą podmiot możemy zaliczyć do grupy „mikroprzedsiębiorców”. Podstawę klasyfikacji stanowi ustawa z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2013r. Dz. U. poz. 672 ze zm.). Zgodnie z art. 104 ww. ustawy za „mikroprzedsiębiorcę” uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 2 milionów euro.

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne i prawne, a także treść cytowanego wyżej art. 17 ust. 2 *rozporządzenia 178/2002*, OWIiH orzeka jak w sentencji.

Karę w wysokości **500,00 zł** należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu numer **39 1010 1401 0013 4222 3100 0000** NBP Olsztyn, Okręgowy Opolo, w terminie **30 dni**, od dnia, w którym decyzja o wymiarzeniu kary stała się ostateczna.

z up. Opolskiego Wojewódzkiego
Inspektora Inspekcji Handlowej

Anna Lubajska
Naczelnik Wydziału Ochrony Konsumentów

Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

- Na podstawie art. 127 §1 i 2 kpa oraz art. 129 §1 i 2 kpa od decyzji przysługuje stronie odwołanie w terminie 14 dni do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie ul. Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa, za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, ul. 1 Maja 1, 45 – 068 Opole.
- Zgodnie z art. 40a ust. 8 *ustawy o jakości do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 2 września 1997r. - O podatku dochodowym (tekst jednolity z 2012r. Dz. U. poz. 749 ze zm.)*.
- Zgodnie z art. 16 § 1 kpa decyzja ostateczna to decyzja wydana w pierwszej instancji, niezaskarżona w odpowiednim terminie.
- Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji

Otrzymują:

1. Marzena Kobzan
ul. Ozimska 36 lok. 9
45-058 Opole
2. Zbigniew Kobzan
ul. Ozimska 36 lok. 9
45-058 Opole
3. BA w/m
- 4 a/a

DW